

Kmetijski denar. Iz Češkega se poroča, da sta znana kranjska prvaka Knez in Kavšek nekoliko graščinsko posestvo v „Böhmerwald“ nakupila za dva milijona kron. Posestvo je mnogo previsoko cenjeno. Pri temu je pa najbolj zanimivo, da sta dobila Knez in Kavšek denar od prvaške „kmetijske hranilnice“ v Ljubljani. Slovenski kmetije nabirajo denar in ga nosijo v prvaške hranilnice ter posojilnice, le-te pa mečejo ta denar tako rekoč skozi okno... Vlogo slovensko ljudstvo, koliko časa te bode prvaška hujška še slepila in v revščino pehala? — K temu se nam od druge strani (iz Ljubljane) še piše: Graščino „Fichtenbach“ v nemškem delu Češke, veliko okoli 1200 ha je od nekega bavarskega barona ljubljanski konzorcij Knez & Kaušek za 3.000.000 K kupil. Kupčijo je financirala ljubljanska „Kmetiska posojilnica“. Kupca sta graščino veliko preplačala za namenom, da naselita v tem nemškem kraju Slovence. Drugi zopet trdijo, da sta postala žrtvi brezvestnih agentov, kateri so pri tej kupčiji zaslužili lepo svotico 80.000 K. Naj si že bo to ali ono, vsekakor je to postopanje vse graje vredno, kajti če imasta denar, naj ga dasta domaćim ubogim in stradajočim delavcem in kmetom zaslužiti, ne pa nositi kapital v tuje kraje in z njim pitati židovske agente. — Če pa delata s tujim denarjem, je pa naravnost brezvestno, se na nevarnost drugih spuščati v špekulacije, ki se očitno ne morejo ugodno končati. Pravijo, da je pri tej čudni kupčiji vdeleženi tudi ravnatelj neke posojilnice, o katerem je znano, da pusti moč za sabo govoriti, ako se mu obljubi mastna provizija.

Strele je letos že jako veliko žrtev zahtevala. Zato nastaja vprašanje: kako se človek najboljši varuje proti strelji? „Grazer Tagblatt“ piše m. dr.: V splošnem se sploh ne moremo varovati proti strelji. Pri nevihti je seveda bolje, ako je človek v kakšnem poslopju nego zunaj na prostem. Čimbolj nizka je in čimbolj globoko leži hiša, tembolje je. Visoka drevesa ob hiši so varstvo za hišo. Tudi je dobro, ako so žice telefonov in telegrafov v bližini hiše. Strele raje v posamezne hiše udari nego v skupino hiš. Na deželi je vsled tega nevarnost strele 5 krat večja nego v mestu. Ako preseneti nevihta človeka na prostem, potem naj se koraka enakomerno naprej. Nevarnost je veliko večja, ako se leti ali stoji. Na gričih in ob vodi naj se ne obstoji in ne hodi. Tudi pod drevesom naj se na noben način ne obstoji. Najnevarnejši v tem oziru je hrast, potem smreke, borovje in topol. Najmanjša nevarnost je pod bukovim drevjem. Ali najbolje je, ako se človek pri nevihti sploh pod dreve ne postavi. Istotako naj se ne skrje na prostem pod kupi mrve, pod šupami in kozolci. Najbolje je, ako se človek v takem slučaju vleče na tla ali vsede k jarku in počaka, da nevihta mine. Tudi naj ljudje eden od drugega daleč oddaljeni hodijo. V veliko družbo udari strela veliko raje nego v posameznika. Zanimivo je tudi, da umre povprečno le ena tretjina oseb, katere zadene strela. Večinoma pa ozdravijo take osebe prav hitro. V slučaju nevihte torej pamet in ne strah!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Volilci v okrajih Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec in Gornigrad, ki ste našega mišljenja, opozarjamo vas še enkrat, da se ne udeležite nadomestnih volitev. Naj se prvaki sami

med seboj lasajo! Mi nimamo povoda, zavzemati se za enega ali drugega kandidata, kajti obadva stojita na stališču narodne hujškarije. Eden je odvisen od prvakiš dohtarjev, drugi pa od politikujočih duhovščine. — za kmeta obadva ne moreta in ne bodeta ničesar storila! „Ostanimo toraj vsi napredni volilci doma!“

„Narodnemu dnevniku“ se tem potom najuljudneje zahvaljujemo, da nas pusti zdaj v času volilnega boja tako lepo pri miru. Kar dolgočas nam je postalo po znanih narodnjakarskih psovkah... Sicer pa mislimo, da prvaški gospodje v Celju zamanj upajo in fehtajo, da bi jim mi naprednjaki v tej borbi pomagali. Mi se spominjamo, da sta narodna lista v Celju večkrat psovala „Stajerčeve“ kmete za „barabe“, „šnopsarje“, „zastonjčake“ itd. Od teh „barab“ in „šnopsarjev“ hočejo narodnjaški dohtarji zdaj pomoči. Sram jih naj bude! Kmetje, vi pa ostanite doma, da s tem pokažete svoj protest proti tej gnili narodni gospodi, ki je poštenim kmetom v obraz pljuvala. Ne za Katza se gré, marveč za „narodno stranko“, ki hiti z velikanskimi koraki svojemu poginu nasproti! In zato ostanimo doma! Dohtarji in farji naj se pretepavajo kolikor a hočejo, — kmet pa je predober, da bi enemu ali drugemu pomagal!

Iz Ptuj. Od našega vseмогоčnega postajnačelnika Reichl se slišijo kaj čudne stvari. Njegov značaj je že itak vsem znan, saj smo ga že nekolikokrat opisali. Ni še nam pa bila dosedaj znana neka njegova lastnost, katero mu je menda sam sveti Duh podelil, namreč njegova telesna moč. O duševnih močeh pri Reichlu ne moremo govoriti, saj ga še južna železnica sedaj ni imenovala „inšpektorjem“, ako ravno je veliko njegovih kolegov, kateri ravno toliko let služijo kakor on, že par let sem inšpektor. Reichl pa ni avanciral in vodstvo južne železnice že vè, zakaj ne. Zaradi telesne moči pa tudi železnica ne podeljuje titelna in tudi ji ta Reichlnova zmožnost morebiti do sedaj ni bila znana. Mož ima namreč v svojih rokah tako moč, da prime delavca za roko in jo tako močno stisne, da mora delavec pred njim na kolena poklekniti ter ga prositi, da naj odneha. Seveda se Reichl na ta način samo malo poigra; zelo dobro je sicer, ako ima človek tako veliko telesno moč. Ali mi pa vendar mislimo, da nikakor ne gré, če se en načelnik s svojimi delavci na tak način igra. Svojo telesno moč bi Reichl jako lahko pokazal v prvem nadstropju. Ali tam, kakor pravijo, nima nobene pravice; tam je njegova žena („eine echte Wienerin“) gospodar in Reichl mora držati jezik za zobmi. Drugače, no saj vemo, kaj se drugače zgodi. Ali ako je Reichl doma le „Pantoffelherr“, zato ne sme izpuščati svojo jezo nad delavci. Ti ljudje gotovo niso zato tukaj, da bi se ta kot denuncijant razpiti človek z njimi igral. Reichl naj se igra s svojimi psičkom, ako si psiček to pusti dopasti... Seveda nima tudi noben človek v Ptuj u respektu pred Reichlnom. Čestni pometaji, hlapi in dekletja ptujške postojijo in gledajo, ko pelje Reichl svojo lepo ženo po mestu, in celo fotografirali so jih že. Samo imenitne može fotografirajo in Reichl je zelo imeniten, odkar se vè, da je prijatelj alkohola in da pride pijan tudi na postajo. Pri „hrvatskih“ vlakih se je Reichl sicer malo poboljšal. Zdaj ne daje več vboje delavce v „ketne“, kër se boji „Štajerca“. Pred našim listom se namreč tako boji, kakor hudič pred križom.

Zato tudi zdaj že manj pije kakor prej... Jezik mu gré seveda še vedno. In enkrat bomo z njim še zaropotali, da mu bode ves njegov „humor“ izginil. Reichl, ali res nimaš nič sramote v sebi? Ali res čakaš, da bi ti kdo pokazal pot iz Ptuj? Pojdi, pojdi, — na železnici ne potrebujejo več takih ljudi, ki prihajajo pijani kot krave na stacijo, ki denuncirajo brez sramu poštene tovariše, ki sililo delavce, da bi pred njimi na kolenih ležali, ki oklepajo reveže v verige, ki psujejo nesramno vboje žene in nedolžne otroke, ki ležejo hinavsko za pogrebom takih mož, katere so v življenju zasramovali, ki so od pete do glave brez značajni predrzneži... Pojdi, Reichl, pojdi, kajti drugače doživel boš v Ptuj čudne stvari!

Plojevo častno občanstvo. Kakor znano, delujejo nekateri podprepniki in osebni koristolovci v raznih občinah, da se imenuje hofrata Ploja za častnega občana, čeprav tega gospoda niti njegovi lastni volilci več ne marajo. Dobro vemo, kako se imenovanje takih „častnih občanov“ zgodi. Saj je vendar znano, kako se je zgodilo na Ptujski gori. Zadnjič smo tudi poročali, da je občinski odbor v Stopercah imenoval hofrata Ploja za „častnega občana“. Vprašali smo, kakšne so Plojeve zasluge za Stoperce in se čudili zlasti dejstvu, da so tudi klerikalci za to imenovanje glasovali... No, danes pa smo sprejeli sledečo izjavo župana gosp. Štefana Jus, ki jo radovoljno objavimo. Glasi se: — „Izjava. — Podpisani izjavim s tem, da prekličem svojo predlaganje pri seji dne 29. majnika t. l., pri kateri seji je bil dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj, državni poslanec, kot častni občan Stoperske občine izvoljen. — Tukajšni krčmar in odbornik Ignac Vrabčič me je k temu nagovarjal, jaz pa si tega nisem v trenutku premislil, kaké posledice bi za občino bile, ako bi se tudi moje ime v strankarske stvari zlorabilo, tembolje kër mi je znano, da Ploj nima nikakoršnih osebnih zaslug za našo občino; zatoraj odtegnem svoj glas in javno prekličem. — Stoperce, dne 19. junija 1910. — Štefan Jus, župan.“ — Te izjavi nimamo ničesar pristaviti. Ploj in njegovi priganjači naj se za nos primejo; — kmetje jih ne marajo!

Kaplan in volitve. Celjsko državno pravdnstvo uvedlo je proti kaplanu dr. Antonu Zehart iz Petrovč preiskavo zaradi volilne sleparije.

Župnik Muršec obsojen. Fraheimski fajmošter Muršec spada med najzagriženejše politične peteline na spodnjem Štajerskem. Vsako sredstvo mu je dobro v dosegu svojih namenov. Pri temu se tudi tako daleč spozabi, da krade poštnim faranom čast. Dokler je Muršec le po prvakiš listih lagal in obrekoval, toliko časa se ljudje zanj niso dosti brigali. Ali vsled tega je postal ta črnosuknež še bolj predrzen. Te dni se je pa Muršeca za ušesa pred sodnijo potegnulo, da dokaže tam svoje laži. Tožila sta ga namreč zakonska Peter in Jožefa Sortschinig, posestnika v zgornji Polskavi. Jožefa Sortschinig bila je namreč birmovska botra za posestnikovo hčerko Julijano Tscherne. Dne 11. maja je vprašal fajmošter malo Julčko v navzočnosti drugih šolskih otrok, katero botro da ima. Ko je to izvedel, pričel je psovati in divjati: Kako moreš tako žensko za botro vzeti? To so neverniki, pri katerih se le pleše in „Štajerca“ bere itd. itd. Ko je Muršec ves svoj žolc izlil, naročil je otrokom, da naj o temu „poduku“ molčijo. Ali stvar se je vendar izvedela. Pred sodnijo je padlo temu fajmoštru seveda srce v hlače in pričel je tajiti na znani jezuitski način. Ali pomagal mu ni nič. Bil je obsojen na 50 kron globe odnosno 5 dni zapora in povrnitev stroškov. Mislimo, da ima za enkrat dosti. Cerkvena oblast pa naj Muršeca podučí, da tudi politični duhovnik nima pravice, otroke v sovraštvo vzgajati in tujim ljudem čast krasti!

Prvaški hujška prav zagrižene vrste je iz Kranjskega priromani železniški uradnik Gala v Pragerskem. Mož kar zdivia, ako sliši nemško besedico. Zadnjič se je napram dvema gospodoma tako predrzno in silovito obnašal, da se je moralo to naznaniti. To je že malo preveč, kaj si taki železniški fantki vse domišljujejo! Opozarjamo predpostavljeno oblast na nastopanje tega predrzneža, ki naj jo hitro na Kranjsko

Družba sleparjev.

Pred poroto v Bozenu (Tirolsko) vršila se je te dni velika razprava proti družbi hoteljskih tatov in sleparjev. Družba je obsegala 20 članov in obstojala 10 let. Vodil jo je bivši dimnikar Hornschuh. Pred temi tatovi ni bil noben hotel varen; plezali so po strehah kakor mački in kradli kakor srake. 17 letna Hedwig Hornschuh se je zabavala z gosti; medtem časom pa so drugi člani kradli. Banda je imela lastnega tajnika, ki je vse spise preskrbel. Stanoval je večinoma v Parizu. Kradli so v vseh večjih mestih Evrope in prikradli ter prislepali okroglo 3 milijone. Naša slika kaže glavnega obdolženca Alberta Hornschuha, nadalje Hedvigo Hornschuh in Elizo Huguenin. Obsojeni so

Elise Huguenin, Albert Hornschuh, d. Hedwig Hornschuh.
Zum Prozess Hornschuh in Bozen.

bili: Hornschuh na 7 let ječe, ostali pa na ječo od 13 mesecev do 5 let. Hedviga je bila oproščena.